

Předmluva

Když Tom zjistil, že jsem napsala knihu pro děti o letcích RAF, domluvili jsme se, že sepíšeme také jeho vzpomínky.

S radostí jsem potom naslouchala vyprávění o jeho německé židovské rodině, která patřila za první republiky do pražské lepší společnosti, a samozřejmě mě moc zajímaly jeho válečné zážitky od legendární 311. perutě RAF, kde sloužil jako radio-telegrafista a palubní střelec. Knihu jsem nazvala *Modré nebe, Tome*, protože modré nebe si letci přejí, když jdou létat. Také je to rozloučení na poslední cestě...

Tomův život ovlivnily obě totality minulého století. Přestože antisemitismus, nacismus, komunismus a normalizace protkly jeho život, on říkal: „Měl jsem štěstí jako prase a nic se mi nestalo.“

K jeho dramatickým i poetickým životním příběhům také nečekaně přibyla spousta situací z našeho společného pobývání, cestování a podnikání. Tom to vtipně glosoval a já si vše průběžně zapisovala.

Jeho mateřským jazykem byla němčina, chodil do německých škol a od čtrnácti do jednadvaceti let žil v Anglii. Při četbě proto v jeho projevu narazíte na četné germanismy a anglicismy, výjimkou nejsou ani jidiš výrazy a poněkud neobratný slovosled. Ale snažila jsem se Tomovu mluvu zachytit pokud možno autenticky. Tom měl také tvořivý přístup k českému jazyku a rád si vymýšlel nová slova. Jeho slovník se hemžil vulgarismy, ale jeho mysl nebyla sprostá. Byl gentleman a měl charakter. V jeho vojenské kartě se dočteme, že je německé národnosti a protestantského náboženství. On sám se cítil být Čechoslovákem a za války byl připraven pro Československo položit život.

Tom, který jako roční dítě ztratil maminku, byl nezlomný, houževnatý a životaschopný muž. Aby pobavil obecenstvo, byl ochoten udělat ve svých pětadevadesáti letech stojku, a aby mě ochránil, neváhal dát pěstí dvakrát tak velkému chlapovi, než byl on sám. Tom byl unikát. Zasloužil by si nejen knížku, ale nejméně letiště. Třeba v Budkovicích u Ivančic...